

פרוטוקול מס' 56

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
שהתקיימה ביום ד', כג' בשבת תשל"א - 20.1.1971, בשעה 8.45.

נ כ ח ר :

חברי הועדה:
א. כץ - היו"ר
מ. בן-פורת
ז. הרמן
א. ורדיגר
ש. לוי
ע. פינברג-סירני
ד. קורן
ב. צ. קשת
א. רזיאל-נאור
י. תמיר

מוזמנים:
מר אורן - מנהל רשות הספורט במשרד החינוך
מר א. אופק - מפקח ארצי על ספורט ברשות
הספורט
ד"ר י. ברומי - מנהל המחלקה לקשרי תרבות
ומדע במשרד החוץ
מר גלעדי - משרד החוץ
מר י. ענבר - יו"ר הועד האולימפי
מר ש. ללקין - מזכיר כללי של התאחדות
הספורט
מר ח. גלובינסקי - מזכיר כבוד של הועד
האולימפי
מר י. כספי - סגן יו"ר התאחדות הספורט
בישראל

מזכירת הועדה: ד. פלר
רשמה: מ. כהן

סדר-היום:
א. שאילתות ותשובות;
ב. מדיניות לגבי אירועים ספורטיביים בינלאומיים.

שאלות

היו"ר א. כץ:

אני פותח את הישיבה.

א. רזיאל-נאור:

השאלתה שלי נוגעת לאישור ספרי לימוד בערבית לבתי-הספר הערביים השונים בארץ. הגיעו שמועות רציניות על מהות ספרי הלימוד שהיו מקובלים בבתי-הספר בשטחים המשוחררים, ספרים שהיסוד העיקרי בהם היה שנאה לישראל ולמדינת ישראל. משרד החינוך שיפל בבדיקת ספרי לימוד אלה, וגם שמענו בועדה שחלק מהספרים נפסל לשימוש. עכשיו שמעתי שאושר מספר גדול של ספרים, בהיסטוריה ומקראה ללימוד הלשון הערבית. אני מבקשת שנשמע אינפורמציה יותר מעודכנת ממשרד החינוך, איזה ספרים אושרו, על יסוד מה, איזה ספרים נפסלו לחלוטין.

א. ורדיגר:

היום נמסר בעתונות על חילוקי דעות חריפים שהיו אתמול בישיבת הממשלה בין שר החינוך ושר האוצר בקשר לדירוג המורים. אנחנו מתקרבים לתאריך 24 בינואר. האם אין חשש שתפרוץ שוב שביתה של כל המורים, שבייתה מסוכנת וממושכת?

קראנו בעתונות על אפשרות של חילופי גברי בראשות ועדת החינוך. האם הידיעות נכונות?

היו"ר א. כץ:

לגבי השאלה הראשונה של חבר הכנסת ורדיגר - הועדה קיימה בישיבה האחרונה דיון ממצה בעניין, ונתקבלו סיכומים על דעת הרוב המכריע של חברי הועדה. אינני יכול לחדש דבר בעניין זה. הממשלה תחליט על כך בישיבתה הקרובה. לנו עוד יהיה מה לשמוע ולומר בעניין זה.

לגבי השאלה השנייה - כשחזרתי מחוץ-לארץ לפני כחמשה חודשים ונודע לי על התפרקות ממשלת הליכוד הלאומי, שלפנתי לחבר הכנסת רימלט והצעתי לו את ראשות הועדה. הוא ביקש שהות של מספר שבועות כדי להימלך בדעתו. כעבור כחודשיים וחצי חזרנו לנושא, והוא אמר לי שהוא מוכן לחזור לוועדה, אבל ביקש שאני אחליט באיזו דרך ומתי. שקלתי בדבר והצעתי לו שזה ייעשה בין מושב החורף ומושב הקיץ. הפרסומים במקרה זה נכונים.

המדיניות לגבי אירועים ספורטיביים בינלאומיים

היו"ר א. כץ:

אני מקדם בברכה את מנהל רשות הספורט, נציגי משרד החוץ ונציגי התאחדויות הספורט. הנושא העומד לדיון היום הוא המדיניות שלנו בקשר לשליחת משלחות ספורטיביות לארצות חוץ, ליבשות השונות, השיקולים לבחירת יבשת זו או אחרת, אסיה או אירופה, השיקולים בקביעת ענף זה או אחר.

מר אורן:

לגבי שנת 1970 אני רוצה לומר שאפשר לומר מספר הצלחות יחסיות של ישראל בפזורים הבינלאומיים. גולת הכותרת של הצלחות אלה הם במיוחד שלושה אירועים: א) השתתפות נבחרת הכדורגל שלנו במשחקים על אליפות העולם במכסיקו. ב) אליפות העולם בשיט מפרשיות מדגם 420, שהתקיימה בישראל, כאשר השייטים שלנו תפסו מקומות שניים ושלישיים בתחרויות. ג) האירוע המוצלח ביותר מבחינת ישראל היתה השתתפות נבחרת ישראל במספר ענפים - אתלטיקה קלה, קליעה למטרה, שחיה וכדורסל - באליפות עמי אסיה שהתקיימה בבנגוק. המשלחת חזרה עם מספר מדליות זהב ושיאים אסיאתיים, וכן עם מספר מדליות כסף וארד.

האירועים הבינלאומיים העומדים על הפרק בתקופה הקרובה הם: בסוף אפריל - תחילת מאי יתקיים בארץ כינוס בינלאומי גדול של "הפועל" בהשתתפות ספורטאים נבחרים מכל העולם. מיד לאחר מכן אנו נכנסים למספר טורנירים בינלאומיים בענפים כדורגל, כדורסל וכדוריד. זו כבר מסגרת של הכנה קדם-אולימפית. הם יגיעו למשחקים של 1972 במינכן, ולבסוף לאולימפיאדה. ומדובר על אפשרות של השתתפות ישראל באליפות אסיה בפעם הראשונה באתלטיקה קלה.

שלושה מבין החברים היו שכים כאן, היה ענב, גלובינסקי וכספי, שהיו חברי הנהלת המשלחת, הם גם חברים בוועד הפועל של הפדרציה האסיאנית. לכן הם משתתפים באופן קבוע בהנהלת המשלחת. שלושה בעלי המנדטים חייבים להימצא במקום ולהצביע.

השאלה של השתתפות ישראל בפורום אסיאני או אירופה היא במידה מסויימת שאלה קצת אקדמית, במידה אחרת היא גם קונקרטי. אנחנו לא נתקבלנו לפורום אירופי. מאידך, השתתפותנו במשחקי אסיה אינה מונעת מאתנו, מבחינת התקנון הבינלאומי, מלהשתתף באליפויות אירופה, (אין משחקי אירופה). ללא קשר עם משחקים אחרים אנחנו יכולים להשתתף באליפויות שמתקיימות באירופה, במידה והאירופים נותנים לנו את האפשרות להשתתף. כי בכל פעם מצביעים מחדש על העובדה שמבחינה גיאוגרפית אנחנו שייכים לאסיה.

מנקודת ראות של משרד החינוך יש לנו ענין לשמור על המצב הקיים, זאת אומרת שישראל תמשיך להשתתף במסגרת המשחקים באסיה, וזאת גם מהבחינה המקצועית וגם מבחינות פוליטיות. אנחנו חושבים שזה חשוב. מהבחינה המקצועית די אם אומר שישראל הגיעה לאליפות העולם בכדורגל כתוצאה מהחברות שלה באסיה. מאירופה לא היינו מגיעים לזה עוד הרבה שנים. זה נותן לנו אפשרות להתמודד בין שוים. הרמה באסיה הולכת ועולה, וזה גם נותן לנו עידוד מסויים. מאידך, מבחינות כלכליות, תקציביות, וגם מבחינה ספורטיבית, טוב שנמשיך להשתתף בפורומים אירופיים. זה נוח לנו, קרוב לנו, והרמה המקצועית הנאותה מאפשרת לנו להתפתח.

היו"ר א. כץ:
האם שאיפתנו צריכה להיות לחתור להשתלב בעולם הספורטיבי האסיאני או האירופי? האם זה יכול לשמש ככלל לגבי כל ענפי הספורט, או שמא כדאי שתהיה הבדלה? אני מבקש שתתייחסו לשאלה זו מזווית ראייה ספורטיבית בלבד, ואחר כך - נשמע עליה גם מזווית ראייה מדינית. אני מבין שהיו אפילו משאלות ולחצים על ארגוני הספורט לבוא לכאן ולא לכאן.

מה השיקולים שלכם בבחירת ענף ספורטיבי זה או אחר לייצוג? האם תמיד נשלח את הענפים שעומדים במרכז ההתעניינות, ענפים שבהם יש לנו סיכויים ריאליים, או אולי ענפים שהם פחות מצליחים, ועל-ידי זה יוכלו להתקדם. האם משחקי אסיה מביאים לקידום?

מר י. ענבר:
אני רוצה להתייחס לשאלה הראשונה. אי אפשר להפריד כאן בין הבחינה הספורטיבית והבחינה המדינית. להשתתפותנו במשחקי אסיה יש ערך מדיני הרבה יותר מאשר באירופה. באירופה יש הפרדה ברורה בין עסקני ספורט ובין אנשים העוסקים בפוליטיקה. באסיה המצב שונה: רוב מנהיגי הספורט באסיה הם שרי ממשלה, אפילו ראשי ממשלות. ברור שאנחנו צריכים לשאוף להשתתף במשחקי אסיה ולהיות מעורבים בספורט האסיאני, גם מבחינה זו שאמרת, שכן הדבר יוצר קשר חזק עם ממשלות אסיאניות.

בבנקוק היה ראש הליגה המוסלמית, שונקו רחמן, שהיה קודם ראש ממשלת מלזיה. הוא היה צריך להצהיר שם הצהרה ברורה על זכות ישראל להשתתף במשחקי אסיה, ועשה זאת בצורה טובה. יש לזה ערך מדיני גדול. יש ערך לזה אם בהצבעות חשאיות נציגי מדינות מוסלמיות מצביעים בעד קבלת נציגי ישראל לוועד הפועל המצומצם, וזה קרה פעמיים, גם בוועד הפועל האסיאני שבו נבחר נציג ישראל במספר רב של קולות של נציגי מדינות מוסלמיות, וגם בוועד הפועל של הכדורסל האסיאני.

גם מבחינה ספורטיבית חשוב לנו להשתתף במשחקי אסיה, היות והספורט האסיאני הוא בדרגה שלנו, אנחנו יכולים להתחרות אתו וגם להצליח. ובספורט מוכרחים להצליח. יש לזה חשיבות ספורטיבית ומדינית גם יחד. קשה לנו להתחרות באותה הצלחה באירופה.

הבעיה החמורה היא הצד הכלכלי של הענין. הארצות השכנות באסיה אינן מקיימות אתנו קשרי ספורט. לכן כל תחרות, רשמית או בלתי רשמית, כרוכה בהוצאות גדולות בגלל אורך הדרך. הדבר הזה מכביד מאד על הפעולה השוטפת הסדירה באסיה.

אנחנו נמצאים במצב טוב בזה שאיננו מוכרחים להכריע בקו חד בין אסיה לאירופה. קיימות שתי מסגרות של תחרויות ספורט: האחת היא כעין אולימפיאדה אסיאנית, זה מה שנקרא משחקי אסיה, והשניה היא האליפויות באירופה.

בענפים אחדים אנחנו מצורפים לאירופה: בכדורסל, כדורעף, קליעה למטרה. בהתעמלות אנחנו פחות או יותר אורחים. הויכוח הוא עכשיו על כדורגל. יש מצדדים רבים בהתאחדות הכדורגל בצירופנו לאירופה. ההתאחדות האירופית של כדורגל עוד אינה רוצה לקבל אותנו. חברים אחדים מציעים ללחוץ ולעשות תעמולה בעד קבלתנו; אחרים מציעים להישאר באסיה. הויכוח ברור. רמת הכדורגל באירופה היא יותר גבוהה, ולעומת זאת הרמה האסיאנית, הנמוכה יותר, מתאימה יותר לנו. יחד עם זאת המשחקים באסיה מלווים תמיד בהתפרעויות, לאו דוקא בקשר עם ישראל. היו שם מכות כאשר איראן שיחקה נגד קוריאה, וגם בגמר. אבל עתה יש חשיבות גדולה לצד המדיני של השאלה, ועלינו להכריע. נעשה זאת בשיתוף עם רשות הספורט ומשרד החינוך. דיון כזה כבר התקיים לפני שנתיים בהשתתפות שר החוץ. לפני שנכריע נקיים דיון כזה שנית.

ד"ר י. ברופי:

מענינה של ישראל להציב את דגל ישראל בכל מקום, גם באסיה וגם באירופה. כלומר אנחנו מברכים על הופעת הספורטאים שלנו בכל מקום. ברור שאנחנו מעוניינים מאד לשמור על חברותנו בארגוני הספורט האסיאניים.

באסיה קורה דבר שאיננו מכירים בשום ענף אחר בחיינו הבינלאומיים. שם ישראל חברה והערבים אינם חברים. בהצבעות מתאפשר לחברים שלנו להתקבל לוועד הפועל. יש לזה חשיבות רבה.

קיימת שאלה באיזו מידה כל ההצלחות החלקיות בארגונים שאינם מדיניים מצטרפות לתוצאות מדיניות. בכל זאת יש לייחס לזה חשיבות. ואין סיבה שנפסיד את הזכות שנוצרה בהשתלשלות מקרית, כלומר על-ידי זה שהקדמנו את הערבים. לכן יש לנו ענין להמשיך בחברות באסיה, בלי למנוע אפשרות של מגעים ספורטיביים עם ארצות אירופה, כל זמן שזה לא פוגע בחברותנו באסיה.

הוזכרה כאן בעיה מיוחדת של התפרעויות במשחקי כדורגל. כאן יש ענין כמעט של בטחון אישי של השחקנים. אם נגיע למסקנה שבענף אחד אי אפשר להחזיק מעמד שם, נשקול את הדבר באופן פרגמטי. לעת עתה הנסיון שלנו אינו מוכיח את הדבר. לפיכך אני חושב שהשיקול המדיני, מבחינתנו על כל פנים, צריך להכריע. מה עוד שראינו שבאופן פרגמטי אפשר להישאר חברים באסיה ובכל זאת להשתתף באירועים ספורטיביים רבים גם באירופה. כלומר הקו שלנו עד עכשיו הוא להגן על ההשתתפות באירופה, כל עוד אינה פוגעת בהשתתפות באסיה. יש לקחת בחשבון שגם בשטח הכדורגל הבינלאומי, באולימפיאדה, זה הדבר החשוב, והפתח האסיאני הוא חשוב לנו.

הגישה שלנו בנושא זה היא מעשית. אנחנו עומדים בקשר עם רשויות הספורט, ונהיה מוכנים לבדוק כל מצב לגופו.

מר י. כספי:

כאיש ספורט, אם הייתי צריך להחליט מה עדיף, אירופה או אסיה - הייתי מעדיף את אירופה, כי הרמה שם אחרת, האפשרויות אחרות. אם להוסיף לזה גם את האספקט התקציבי, על אחת כמה וכמה שאירופה עדיפה. אבל כשאנחנו עוסקים בספורט, איננו שוכחים את תפקידנו כאזרחי ישראל, ורואים את האספקט הכללי של הנושא. ואז עומדת השאלה המדינית. למרות שאין זה תפקידנו הישיר, נוכחנו בהזדמנויות שונות עד כמה הספורט תורם בשטח זה. לא כאן המקום לדבר על זה. אפשר היה לנצל את זה עוד יותר. מר ענבר הזכיר מה ההרכב האישי במוסדות הספורט האסיאניים. יש לנצל את זה.

יש שתי מסגרות ברורות בספורט. יש מסגרת של המשחקים האזוריים. היא אינה קיימת בכל העולם. זה קיים בצורה ברורה באסיה כאזור אסיה, והמסגרת הזאת היא משחקי אסיה. זה המיפגש שהפדרציה מקיימת לכל ענפי הספורט במרוכז. יש משחקי פן-אמריקן. יש משחקי אגן הים התיכון שהערבים הצליחו למנוע את השתתפותנו בהם. אין מסגרת דומה באירופה. נוסף לזה יש מסגרת של ההתאחדויות הנפרדות לכל ענף וענף, שמקיימות בנפרד ובמועדים שונים אליפויות בענף מסויים. מצבנו הוא כזה שאנחנו יכולים להשתתף במשחקים האסיאניים הכוללים, בחלק הגדול שמתקיים פעם בארבע שנים; אנחנו יכולים לבחור ענפים שבהם אנחנו מעוניינים להיות חברים בהתאחדויות שלהם מסיבות שונות ולהשתתף באליפויות אסיה. לעומת זאת אנחנו יכולים בענפים אחרים להשתתף לאירופה. במספר ענפים הצלחנו לעשות זאת. במספר ענפים אנחנו משתייכים לאירופה, באחרים עדיין לא. כלומר יש לנו נוחיות מסויימת.

נשאלה שאלה האם עדיפה בחירת ענף בעל סיכויים או שיש להתחשב בשיקול של קידום. במסגרות הרשמיות צריך לבחור את הענפים בעלי הסיכויים, כי בסופו של דבר נוסעים למיפגשים אלה כדי להשתדל לזכות במקום טוב יותר. כדי להתפתח ולהתקדם קיימת מסגרת אחרת: המשחקים הידידותיים, הן של נבחרות והן של קבוצות. כדי לקדם ענפים צריך לשגר אותם יותר למשחקים ידידותיים. לגבי משחקי אסיה השיקול היה הסיכויים להצליח. טוב שעשינו כך. התוצאות הצדיקו זאת בכל הענפים. בשחיה הצלחנו פחות. אין זה אומר שהשיקול שלנו לא היה נכון. זה אומר שבספורט גם השני מתכונן ומתקדם.

היה ויכוח בארץ אם לשגר קבוצת כדורגל או כדורסל. היה לנו שיקול ספורטיבי: האמנו שבכדורסל אנחנו יכולים להשיג תוצאה לא פחות טובה מאשר בכדורגל. שיקול נוסף היה שבמשחקים האחרונים לפני ארבע שנים השגנו את המקום הראשון בכדורסל. מבחינה מוסרית זה מחייב לשגר לאליפות הבאה את אותו אלוף באותו ענף, כדי לשמור על התואר, אלא אם באמת אותו ענף ירד בצורה תלולה. הקבוצה הוכיחה את עצמה.

אנחנו צריכים לשגר תמיד את הטובים ביותר. אם נעשה כך, יש סיכויים להצלחה גדולה יותר. לשם קידום הספורט ופיתוחו יש המסגרת של ההתמודדות הידידותיות.

י. תמ"ר:
שאלה לד"ר ברומי: באיזו מידה התקציבים העומדים לרשותכם כדי לסייע לשיגור משלחות עונים על הדרישות? האם בשנים האחרונות היתה עליה? האם בתקציב לשנת 1971/72, שבו הוגדל תקציב משרד החוץ, לא נגרע חלקה של הפעולה הזאת?

שאלה לארגוני הספורט: יש לי רושם שאנחנו מעריכים נכונה את החשיבות הרבה של הקשר בין ישראל ומדינות אסיה. אבל הערכת היא שהפעולות מצטמצמות רק באירועים קבועים ועומדים, כמו האסיאדה או המשחקים הקבועים הדו-שנתיים, ואין מספיק יוזמה לזימון ספורטאים מארצות אפריקה ואסיה לישראל לתחרויות ידידותיות, כדי להרבות באמצעות מכשיר זה את הקשר בין ישראל והמדינות הללו. האם נכונה הערכת שאפשר להרחיב יותר את שיתוף הפעולה הספורטיבי הכולל לגבי ענפים שונים, לאו דווקא במסגרות קבועות של תחרויות מוכרות? לעומת זאת יש לי רושם שאנחנו מזמינים לכאן קבוצות מאירופה, בענפי הכדורגל, שחיה ואתלטיקה קלה, והן באות לכאן במסגרות של חילופי קבוצות וכדומה. עם כל החשיבות שבפעולה זו להעלאת רמת הספורט, אין זה משרת את המטרה המדינית, החברתית והאחרת שישראל מעוניינת בה.

באיזו מידה קיים שיתוף פעולה הדוק ויעיל בין מוסדות הספורט לבין צה"ל לגבי הפעלת הכוחות הספורטיביים שנמצאים עדיין בשירות צבאי, במסגרת ההופעות הבינלאומיות.

ע. פינברג-סירני:
אם מדברים על משחקי אסיה, מה מצבנו במסגרת הארצות השכנות שלנו? אני מבינה שאיננו משחקים אתם, אבל איך זה מסתדר במסגרת משחקי אסיה, האם הם משתתפים, איך הם מופיעים מולנו?

באיזו מידה מקדישים תשומת לב להכנת הקבוצות לקראת המשחקים באולימפיאדה?

דובר כאן על הערך המדיני הגדול של ההופעות הספורטיביות. באיזו מידה ניתנת לשחקנים הדרכה מבחינה ייצוגית?

מה אנחנו עושים כדי למנוע את הרכילות המתלווה לאירועים כשהמשלחות חוזרות ממשחקים?

א. רוזיאל-נאור:
אני מבינה את הערך והחשיבות של הופעתנו בכל מקום בעולם. אבל האם אנחנו חייבים להיות צמודים לאסיה או לאירופה, או שאפשר להשאיר את המצב הזה לעת מצוא, לראות איך העניינים מתפתחים. מבחינת המקום, ארץ ישראל היא הגשר בין אסיה לאירופה. בראה לי שאסור לנו להרשות שידחקו אותנו ויוציאו אותנו מהקשר עם אירופה, ויכפו עלינו את ההשתייכות לאסיה. כי עם כל ערכם וחשיבותם של עמי אסיה, בכל זאת אין בין העם היהודי לבין העמים האסיאנים כמעט נקודות מגע. אולי צריך לפתח את זה, אבל לא על חשבון דחיקת רגלינו מההופעה באירופה.

חלק גדול מארצות אגן הים התיכון הן ארצות ערביות, והיחס ברור. אבל האם אנחנו עושים כל מה שאפשר וצריך כדי ליצור את הקשרים עם החלק האחר של אגן הים התיכון, תורכיה, יוון, קפריסין, איטליה, צרפת, ספרד?

האם אמנם מבחינים באיזה תוצאות של קשרים מדיניים עם ארצות אסיה, הנובעים בין היתר גם מהעובדה שאנחנו מופיעים מפעם לפעם בקרב עמי אסיה? כי עד כמה שאנחנו שומעים, הם אינם יודעים עלינו דבר. האם אחרי המשחקים יש קשרים אתם?

בענין קשרי ספורט עם גרמניה - בלי לנסות לגולל מחדש את כל היריעה של היחסים ושל אי-שכיחת העבר, האם באמת מדינת ישראל יכולה להרשות לעצמה לשחק עם הנוער הגרמני ולשאוף לכך שכל קבוצה ממורגה שלישית או רביעית תזמין לכאן נציגים מגרמניה או תוכל לנסוע לגרמניה? אני חושבת שאנחנו דשים בעקבינו תוך כדי המשחקים דברים גדולים ויסודיים ביותר. הדבר טעון בירור יסודי מאד.

ש. לוי: האם מספר החברים של המשלחת שיצאה לבנקוק נקבע לפי צרכי ההתחרות בלבד, או שגם המספר ולמלווים גם יחד. מתוך אספקטים אחרים? אני מתכוון לספורטאים.

האם בהשוואה למשלחות של מדינות אחרות באסיה, משלחת ישראל היתה גדולה או קטנה? לא אחת אנחנו קוראים בעתונים שהמשלחות מישראל יוצאות במספר הרבה יותר גדול מהדרוש לעצם ההופעה או התחרות. מה היה המצב הפעם?

שמעתי בענין על התבטאותו של ראש ממשלת מלזיה לשעבר. הייתי מבקש בענין זה יותר פרטים.

אינני ספורטאי, אבל מכל הבחינות אני רוצה להדגיש את חשיבות הקשרים עם אירופה. אני שמח שלא עומדת בפנינו הדילמה הזאת, אירופה או אסיה. אבל במידה שמדברים על מדיניות ועל כיוון, חלילה לנו להגיף איזה שהוא שער של איזו שהיא מדינה באירופה, ואני כולל בזה גם את ספרד.

ז. הרמן: אין ספק שהופעתנו בכל מקום בעולם היא חשובה ביותר. עמי אסיה אינם יודעים עלינו כמעט דבר. עלינו להופיע בכל מקום שאנחנו יכולים, ובצורה מכובדת, לא רק מבחינת ההישגים. ובקשר לזה אני רוצה לשאול על הכנת האנשים היוצאים לחוץ-לארץ: האם הם מקבלים הכנה מוקדמת, לא רק מבחינת היכולת להגיב על שאלות מדיניות. האם ניתנת להם אפשרות להיות חופשיים מעבודה כדי להתכונן לתחרויות? האם יש תמיכה באנשים הרוצים להשתתף, מבחינת מצבם הכלכלי?

יש גם ענין של החינוך הספורטיבי, כלומר לדעת להפסיד בכבוד. זה היה עצוב מאד לראות את הנערה שבכתה כאשר נכשלה באחת התחרויות.

החשיבות של הופעה באירופה ברורה. טוב שאיננו צריכים לבחור בין אירופה לבין אסיה. אבל אם מדברים מבחינה מדינית, הרי התדמית שלנו בעיני אסיה מדאיגה את כולנו. כמעט כל ארצות אסיה מצביעות באו"ם ובכל מקום נגדנו. משתמשים נגדנו בכל הסיסמאות, שאנחנו אגרסיביים, אימפריאליסטים, נאצים וכו'. הם אינם מכירים אותנו בכלל. באסיה פחות קוראים ופחות מתמצאים בפוליטיקה הגבוהה. מבחינה זו הספורטאים יכולים להיות בין השגרירים הטובים ביותר שלנו לדעתי, ביחוד באסיה, והם יכולים לשנות קצת את התדמית שלנו בחוץ-לארץ.

ברור שהבעיה התקציבית היא חמורה ביותר. קשה לעמוד בהוצאות העצומות. האם יש קשר בענין זה עם ארגוני ספורט בחוץ-לארץ, כמו מכבי למשל, באיזו מידה הם מוכנים לעזור במימון? האם חוץ ממכבי יש עוד ארגונים וקבוצות בעולם? בקרב יהודי העולם יש הרבה מאד "משוגעים לספורט", בעיקר בארצות-הברית. האם נעשה נסיון להחזיר בהם את החשיבות של שיגור אנשים וקבוצות מישראל להשתתפות במשחקים?

ב.צ. קשת: אני חושב שיש מידה לא מועטה של הגזמה בחשיבות השתתפותנו במשחקי אסיה. אם אחרי ההופעה הנאה של ספורטאינו שם אין לזה המשך ולא צופחת מזה תועלת - אז מה הועלנו? זה מקום שבו הספורטאים שלנו אינם יכולים ללמוד מספיק כפי שהיו יכולים ללמוד במקום אחר, והתועלת אינה כל כך מרובה.

אני עוקב לפעמים אחרי ידיעות ספורט בעתון.
אני רואה שקבוצות יוצאות ומפסידות הפסדים ניכרים, 0:5, 1:7 וכו'.
קבוצות כאלה פייצגות את ישראל. האם באמת אין פיקוח על הקבוצות
היוצאות לחוץ-לארץ, על פי רוב לאירופה, מתגלגלות בעיירות, ומפסידות?
האם כל עסקן יכול להחליט שקבוצתו תיסע לחוץ-לארץ, משום שהוא רוצה
לעשות טיול באירופה עם מישהו מבני משפחתו? אינני מדבר דברים בעלמא.
זה אינו מוסיף כבוד לאף אחד ואינו משרת את הספורט.

נוסף לזה יש בעיה של ההתנהגות. מפעם
לפעם שומעים וקוראים על התנהגות מאד בלתי ספורטיבית של שחקנים שלנו.
אני חושב שצריך להיות פיקוח יותר רציני על הספורטאים שיוצאים לחוץ-
לארץ, ושעל חולצותיהם מופיע שמה של קבוצה ישראלית או של ישראל.

האם ההכנות לקראת משחקים בינלאומיים
מתחילות בזמן? יש לי הרגשה שתמיד לפני מאורע כזה מתחילים ויכוחים
ומקח וממכר איזו קבוצה תצא, איזה ענף ייוצג. אינני חושב שבענף השחיה
הצלחנו בפעם האחרונה. במכלול הכללי של ההופעה ההצלחה היתה גדולה, אך
לא כן בשחיה.

מה היה אחוז הספורטאים ומה היה אחוז
המלווים במשלחת שיצאה לבנקוק?

היו"ר א. כץ:
בקשר להכשרה ולהכנה - האם הדגש מושם על
ענפים או על פרטים? ואם על פרטים - האם
שמים את הדגש על "כוכבים" או על הכנה קבוצתית?
לגבי האולימפיאדה במינכן - האם אתם
מתכוונים להתמקד בהכנת בודדים שיש סיכוי שיתפטו מקום טוב, או שאתם
מתכוונים לפזר את האמצעים ולהסתפק בתוצאות יותר צנועות?

איזה משלחות יצאו לחוץ-לארץ בשנתיים
האחרונות באישורכם, בחתימתכם? מה התכנון לשנתיים הבאות?

יש ספורט ייצוגי באירועים רשמיים; יש
ספורט ידידותי; ויש נסיעות שבאות כפיצוי על פעילות בארץ, והעתונות
מלאה מתח. מה הדברים האלה? זה מקובל בעיקר בכדורגל, ואולי רק
בכדורגל. אני מבקש לשמוע פרטים על כך, האם זה לזכותנו או לגנותנו
במערך הבינלאומי?

שאלה לאנשי משרד החוץ: יש עניין של שליחת
לחם על פני המים, מתוך תקווה שפעם זה יביא תועלת. יש האומרים שאנחנו
משקיעים בזה הרבה מאד, וכשמגיעה שעת מבחן אמיתי במוסדות בינלאומיים -
הנציגים של המדינות האלה נעלמים. האם ערכתם סקר האם יש תוצאות
קונקרטיים לקשרים האלה? או שבאמת המדינות היא של "שלח לחמך"?

מר ח. גלובינסקי:
ההשתתפות שלנו במשחקי אסיה היא בשבילנו
דבר לא פשוט. אסיה היא עכשיו בשבילנו
אתגר מסוים. אינני יודע אם סגרנו את הדרך בפני הארצות הערביות.
אבל בכל אופן הן אינן רוצות להשתתף במשחקי אסיה יחד אתנו. יש הרבה
ארצות מוסלמיות באסיה, כמו מלזיה, אינדונזיה, הודו, שמעונינות להכניס
את לבנון, עיראק וכו' לתוך המסגרת של משחקי אסיה. ארצות אלה
העמידו בהתחלה תנאים, הן אמרו שאינן רוצות להשתתף יחד עם ישראל, ושאם
יוציאו את ישראל הן תצטרפנה למשחקי אסיה. בכל זאת במשך כל השנים
הצלחנו. הדבר צובע גם מקשרים אישיים שיש לנו עם אישים שונים במדינות
אסיה. אנחנו מארחים כאן מפעם לפעם מנהיגים שונים של מדינות אסיאניות.
בין האורחים שלנו אפשר להזכיר את סונדי, אחד ממנהיגי הודו, את
פרופ' אזומה, שהיה מושל טוקיו, סנטור מהפיליפינים, או גנרלים מתאילנד
או איראן. יש לזה תוצאות. למרות ההתנגדות של כמה מדינות מוסלמיות,
בכל זאת נבחר חבר שלנו לועד הפועל המצומצם, המונה שבעה חברים. ובכך
אנחנו עושים עבודה קשה מאד בעניין זה של קשירת קשרים.

הפעם דוקא ידירים שלנו מחפיליפינים רצו
ללחום נגדנו שלא נוכל להשתתף במשחקי כדורסל. וזאת לא משום
שהם רצו את רעתנו. הם אומרים: או אסיה או אירופה. הם לא הצליחו בזה.
יש עכשיו ארגון של כדורסל, שמאגד את כל ארצות אסיה בכדורסל. הם רצו
להעלות את השאלה הזאת בקונגרס, אנחנו הכנו את הקרקע בפי"א, ושם
נאמר לנו שאין להם רשות להוציא אותנו, כי זה נוהג מקובל שבמשחקים אלה

יותר לנו להשתתף גם במשחקי אסיה, ואם אנחנו משתייכים לאזור אגן הים התיכון, אנחנו יכולים להשתתף בכל האליפויות המתקיימות באירופה. אבל אסור לנו להשתתף באליפות אסיה, כי אז באופן אוטומטי אנחנו יוצאים מאזור אגן הים התיכון, מאירופה.

לכינוס "הפועל" העומד להתקיים כאן יבואו ספורטאים מטוקיו, יפן, קוריאה וסינגפור. הם קיבלו את האישורים של הוועדים האולימפיים שלהם והתאחדויות הספורט שלהם שמותר להם להשתתף בכינוס "הפועל". אנחנו עושים עכשיו תעמולה בקונגרס הכדורסל, כדי ליצור מגע יותר חזק עם הענף הזה בשדה המשחקים הידידותיים.

בענין אזור הים התיכון - פה אנחנו אחרנו את הרכבת. ארצות ידידותיות כמו איטליה, צרפת, יוון, תורכיה, למרות שהבטיחו שיתמכו בנו, הן בכל זאת פוחדות שארצות כמו לבנון, טוניס, לבנון, אלג'יריה ומרוקו יעזבו את המשחקים האלה. אבל בדבר אחד הצלחנו. אנחנו לחמנו בועד האולימפי הבינלאומי, והוא קיבל החלטה שהוא מוריד את חסותו מהמשחקים של אזור הים התיכון. אלה משחקים אזוריים יחידים שבהם אסור להניף דגל אולימפי, בגלל האפליה. אבל יש התאחדויות ספורט שלא מרשות להשתמש בשם אזור הים התיכון, אלא בשם העיר. עכשיו נערכים משחקים באיזמיר, והשם הרשמי הוא משחקי איזמיר, אבל הם מוסיפים בסוגריים: הים התיכון.

בשטח הכדורסל - לפני שנה היה משחק ברומניה. אנחנו רצינו לקיים אליפות קדם-אירופית בארץ. לא הצלחנו בזה אף פעם. היתה מלחמה קשה נגד הפולנים, הרומנים והרוסים, ובחודש מאי ישתתפו בישראל במשחקים הקדם-אירופיים קבוצות מספרד, שבדיה, הולנד וישראל.

הצלחנו בענין השופטים. מזמינים שופטי כדורסל ליוון, איטליה, ואתמול חזר אחד השופטים שלנו מרומניה. הוא שימש כקומיסר במשחק בין לנינגרד ובוקרשט. חשבנו שלנינגרד תתנגד, אבל זה לא היה כך. הוא נתקבל בידידות. הוא היה קומיסר מטעם פי"א.

אשר להכנות בכדורסל - אנחנו עובדים קשה. יש לנו קבוצה נבחרת, יש לנו גם עתידה, גם נוער, נערות ונשים. יש לנו נערים בגיל נמוך מאד. עכשיו יש גם הבטחה מרשות הספורט שגם בבתי-הספר נוכל לפעול כדי שהנערים האלה ייכנסו יותר מאוחר למסגרת הייצוג הבינלאומי.

אנחנו עורכים משחקים קדם-אולימפיים. אם נצליח, נשתתף באולימפיאדה במינכן. אנחנו פשקיעים עבודה בהכנת הקבוצות, כדי שיצליחו במשחקים הקדם-אולימפיים, כדי שאחר כך ייצגו אותנו באולימפיאדה. אנחנו חייבים להתכונן כבר היום, בעזרת כל הגורמים.

אנחנו צריכים להתחיל להתכונן למשחקי אסיה הבאים שיערכו בטורן. בבנקוק היתה התקדמות עצומה בכל הענפים. לכל קבוצה יש מאמן אמריקני, או רוסי, או אנגלי. מביאים מאמנים מכל העולם. גם אנחנו צריכים להשקיע בזה מאמצים. אם נקבל את כל העזרה הדרושה, אני בטוח שנצליח.

מר ש. ללקין:

לגבי השאלה של בחירה בין אסיה ואירופה - אני חושב שמצבנו הוא כמצב המדינה, לא תמיד ניתנת לנו האפשרות לבחור. טעות היא לחשוב שאנחנו יכולים לבחור. גם באירופה לא בכל הענפים אנחנו מקובלים. קשה לנו באירופה בדיוק כמו באסיה. יש באירופה התאחדויות, למעשה מרבית ההתאחדויות, שאינן מקבלות אותנו למסגרת האירופית. אם אנחנו נוסעים לאירופה, הרי זה רק למערב אירופה ובמסגרת משחקים ידידותיים. כך שבכמה ענפים השאלה איננה אסיה או אירופה. אנחנו בהכרח באסיה.

אני מסכים עם מה שנאמר על-ידי קודמי מהתאחדויות הספורט, שמבחינה מקצועית אירופה עדיפה, אם כי במשחקי אסיה נוכחנו שהיתה התקדמות עצומה. למעשה גם באסיה אנחנו כבר מפגרים היום בכמה ענפים. לא הופענו עם נבחרות שלמות. בענפים האינדיבידואליים בחרנו את העילית.

באסיה קיימת בעיה, שאין שם התארגנות כפי שאנחנו מכירים באירופה. יש ענפים שבהם אין כלל התאחדויות, אין מסגרת גג, ואין לך למי להצטרף. השטח הוא עצום, וקשה להתארגן במסגרת אחת כמו באירופה.

יש בעיה נוספת באסיה, והיא שלא כל מדינה מאפשרת לנו להיכנס, במידה ונקבעת שם איזו תחרות. היו לנו בעיות עם אינדונזיה, עם פקיסטאן. יש כאן קומפלקס שלם של בעיות, וזה מאבק ממושך.

למעשה באסיה אנחנו נוטלים חלק בטשחקים אחת לארבע שנים, במסגרת משחקי אסיה. לעתים די רחוקות אנחנו מזדמנים לשם למופע אחר באיזה ענף. ענף הכדורגל מופיע בשלב זה גם באלפיויות אסיה.

אשר להכנת הנבחרות - אנחנו למעשה עוסקים כל הזמן בהכנה. מעות היא לחשוב שאנו עוסקים בזה רק לפני האירוע. אחת לארבע שנים מתקיימים משחקי אסיה; אחת לארבע שנים יש אולימפיאדה. ההפרש בין האירועים הוא של שנתיים. אנחנו עובדים לקראת משחקי אסיה; אותו צוות ממשיך להתכונן אחר כך לקראת האולימפיאדה. כלומר יש רציפות בהכנות. בין המפעלים הללו יש לנו אחת לארבע שנים כינוס המכביה, יש כינוס "הפועל", הפעם זה יהיה שנה לפני האולימפיאדה. יש לנו מסגרות מחייבות, אליפויות אירופיות, שאנחנו נוטלים בהן חלק. יש מיפגשים בינלאומיים שונים. ובכן יש רציפות. כשאומרים שמתחילים להתכונן לאולימפיאדה, אין זה אומר שמתחילים בזה בתאריך מסויים. אנחנו נמצאים כל הזמן בשלבי הכנות, בדרגים שונים של מתח, שכן אי אפשר להחזיק את הספורטאים במתח במשך שנתיים. כך עשינו לגבי משחקי אסיה, השתדלנו להביא את הספורטאי לשיא שלו ביום הקובע.

אנחנו משקיעים מאמצים רבים בהכנת קבוצות וספורטאים בודדים. מדינות אחרות משקיעות בזה הון תועפות. אנחנו לא יכולים להשקיע את אותם אמצעים כספיים כמו מדינות אחרות. אנחנו משתדלים להביא גם מאמנים מהחוץ. אנחנו משקיעים הרבה מאד אמצעים כדי לטפח את ספורטאי העילית לקראת משחקי מינכן, אם כי אנחנו רואים חשיבות רבה מאד בפעילות ספורטיבית מקומית שמטרתה לתת חינוך ספורטיבי לנוער בארץ, ולאפשר למספר רב של נערים ונערות בישראל לעסוק בחינוך גופני עצמו.

עלינו להשלים עם עובדה אחת. על מנת לעמוד בהתחייבויות הבינלאומיות של המוסדות, היינו צריכים לגייס הון תועפות. אנחנו בוחרים רק את המפעלים שהם באמת הכרחיים כדי להצביע על נוכחות. אם אנחנו מוציאים איזה ענף למסגרת של תחרות באירופה, זה על מנת להגיע לנקודת מבחן בין הנבחרים שלנו ובין המתחרים באירופה. לגבי משחקי אסיה שיערכו בפעם הבאה בטהרן, עד היום הצלחנו לשמור על כך שכתוצאה מהשתתפותנו במשחקים, הערבים לא הופיעו. ייתכן שבטהרן מדינה ערבית אחת או שתיים, אולי יותר, יצטרפו למשחקים ויפיעו שם. ודאי גם הרמה שם תעלה. אבל אני מניח שבהכנה טובה ובחירה טובה נצליח גם בטהרן להבטיח ייצוג נאה של מדינת ישראל, וזאת על בסיס של ידע מקצועי ושיקול נכון.

ד"ר י. ברומי:
חבר הכנסת תמיר שאל בקשר לתקציב. תקציב משרד החוץ בענין זה הוא מאד זעום. משרד האוצר קבע שהכספים למטרה זו הם ביסודם בידי רשות הספורט. אנחנו עוסקים בפעולות שוליות הקשורות בניצול מדיני והסברתי של המשלחות.

אשר לשאלת הים התיכון - אנחנו נותנים עדיפות לארצות שכנות במידה שהדבר אפשרי. לכן ההשתתפות במשחקים בטהרן היא חשובה מאד. הופעתנו בארץ זו, שהיא ארץ מוסלמית, מזרח תיכונית, היא חשובה ביותר. ההשתתפותנו במשחקי אסיה היא פתח לכל מיני פעולות מסוג זה. נכון שיש לנו מעט מאד נקודות מגע פשותפיות עם עמי אסיה. בכל זאת זו אחת הדרכים המעטות לקיים קשרים אתם, ואיננו יכולים לוותר על זה. אין פירוש הדבר שאנחנו רוצים לוותר על הקשר עם אירופה. הקשר עם אירופה פתקיים בלאו הכי. יש בעיקר מדינות קומוניסטיות שטוענות שאנחנו שייכים לאסיה. אינני יודע מה יהיה בעתיד; עד עכשיו החבריים שטיפלו בזה הצליחו יפה מאד.

אשר לאירופה, ברור שספרד שייכת לאירופה, ולגביה חל מה שאמרנו על טהרן.

אין אנו יוזמים מיפגשי ספורט עם גרמניה מבחינת משרד החוץ או השלטונות. האירועים האלה מתקיימים על בסיס פרטי כמו שמתקיימים מגעים רבים בתחומים אחרים עם גרמניה.

נשאלה השאלה מה התוצאה של כל העניין מבחינה מדינית. הושמעה גם הדעה שאין להגזים בחשיבות העניין. הבעיה היא כללית, מה בעצם שכון של כל פעולות משרד החוץ. בסופו של דבר כשמגיעים לאו"ם ומצביעים או כשנכרתות בריתות הגנה, זה רק הצד הגלוי של שורה של פעולות. באמצעות מיפגש ספורטיבי, השגריר שלנו בא במגע עם חוג של אנשים שאחרת אולי לא היתה לו הזדמנות להיפגש אתם. הוא קושר קשרים, שבסופו של דבר הם אולי טובים גם למטרות אחרות. אינני חושב שקיימת שיטה לכדיקת הדבר. לפעמים יש פירות ולפעמים לא. אבל חוסר פעילות בודאי שאינו מבטיח פירות.

אשר להכנת המשלחות - אנחנו מסייעים לספורטאים היוצאים לחוץ-לארץ, בעיקר כשמדובר במיפגשים חשובים, על-ידי חומר הדרכה ותידרוך. אבל מרכז הכובד היא הנציגות שלנו בארצות השונות. היא עורכת קבלות פנים, והיא גם צריכה להדריך את האנשים.

מר י. ענבר:
השאלה של הזמנת קבוצות מאסיה ואפריקה לכאן היא שאלה קשה. עם אסיה יש קשר. לא כן הדבר עם אפריקה. אבל לכינוס "הפועל" יבואו ספורטאים מעשר מדינות אפריקניות. הקשר הידידותי חשוב לנו, אבל בגלל ההוצאות הגדולות הקשר הוא חלש ואינו מספק.

אשר לעזרת צה"ל לספורטאים מצטיינים - צה"ל נותן את כל העזרה. אבל רבים מהספורטאים המצטיינים אינם מותרים על שירות ביחידות קרביות, ובתקופה זו אינם עוסקים בספורט. אמנם ניתנת להם אפשרות לבחור ביחידות שבהן יוכלו לעסוק בספורט בענף שלהם. אבל רוב הספורטאים המצטיינים רוצים לשרת ביחידות קרביות.

אשר לארצות הערביות - הן לא נכנסו למשחקי אסיה בגלל עמדתנו החזקה במסגרת זו. בהתאחדויות האסיאניות הרגילות של ענפים הם חברים. למשל עכשיו המשחקים היו צריכים להתקיים בכווייט. אנחנו הצלחנו לשנות את זה, כי הם לא רצו להזמין את אלוף ישראל, מכבי תל-אביב, לתחרות רשמית, והמשחקים הועברו מכווייט לבנקוק.

אשר לרכילות - אני חושב שגם אנחנו לא נצליח למנוע זאת.

הצד המדיני הוא הרבה יותר חזק מכפי שחושבים פה. למשל, בטוקיו התקיימו ב-1964 מספר קונגרסים. בכל הקונגרסים האלה עלתה אותה שאלה. ארצות ערביות וקומוניסטיות דרשו לקבל את פלשתינה בתור ארץ שתשתתף בתחרויות, כי לפי התקנון האולימפי של אז מאזור גיאוגרפי אחד יכול להיות רק נציג אחד. כשלב שני הם רצו להוציא את ישראל מהמשחקים האלה. בכל הקונגרסים האלה לחמנו נגד זה והצלחנו להביט את הגוש הזה. קיבלנו אז מברק ברכה ארוך משרת החוץ דאז, הגב' גולדה מאיר, על ההצלחה הפוליטית של העניין הזה.

שני שלישי מארצות אזור הים התיכון הן ארצות ערביות. אי אפשר להיכנס לשם. אבל הצלחנו להסיר מהמשחקים האלה את החסות האולימפית. אלה משחקים רגילים, לא אזוריים. אין להניח שמשחקי הים התיכון יכולים להתקיים אם אנחנו נהיה בפנים והארצות הערביות בחוץ. הן מהוות שני-שליש של המסגרת הזאת.

אני מעריך שלהשתתפותנו במשחקי אסיה יש חשיבות רבה ביותר. דגל ישראל מתנופף בין כל הדגלים, העתונות מלאה באותה תקופה ידיעות על המשחקים, זה משודר בטלביזיה וברדיו, וההימנון הישראלי מושמע שם פעמים רבות. לספורט יש יותר אפשרויות להיות פופולרי בקרב עמים אלה מאשר לכל דבר אחר.

אשר להרכב המשלחת שיצאה לבנקוק, אנחנו קבענו את המשלחת הפצופצמת ביותר. אמרנו שמי שיש לו סיכוי להשיג מקום שלישי סביר, יסע. נכנסנו למאבק עם עסקנים ועם ענפי ספורט. אם מבין 27 הספורטאים שיצאו 26 חזרו עם מדליות - השגנו את המטרה.

לגבי גודל המשלחת - המשלחת שלנו היתה הקטנה ביותר, ובתוצאות הגענו למקום הששי. לפי גודל המשלחת היינו במקום ה-15.

לגבי ההכרזה של ראש ממשלת מלזיה לשעבר - ממלזיה היה עוד שר; ראש ענף הכדורסל באסיה הוא שר בממשלת מלזיה. הוא אמר לי: הפיליפינים דרשו להוציא את ישראל ממשחקי אסיה, אני לא הסכמתי אפילו להעמיד סעיף זה על סדר היום, כי לישראל כל הזכויות להשתתף במשחקי אסיה. הודעה זו הופיעה גם בעתונות. השר הזה ערך ארוחת ערב חגיגית והזמין את נציגי ישראל, והוא עמד על כך שאני אשב על ידו. המשלחת האינדונזית ערכה מסיבת קוקטייל רשמית והזמינה אותנו. דוקא למקומות אלה הופענו בתלבושת הרשמית של ישראל. בקבלת הפנים שערכה אינדונזיה מצאנו על השולחן את דגל ישראל. זה איננו דבר קטן, כי לשם באים כל האנשים החשובים בשטח זה. אסור להפריז בחשיבות הפוליטית, אבל אסור גם להמעיט בה.

בקשר עם אולימפיאדת מינכן יש ויכוח גדול אם ללכת להכנות רחבות, זאת אומרת אם לתת גם לענפים אחרים אתגר, או להצטמצם רק באלה שיש להם סיכוי להופיע בצורה מכובדת. אנחנו נחליט על כך לקראת סוף החודש הזה. יש פה נימוקים בעד ונגד.

אשר להרכב המשלחת - היו 27 ספורטאים, 4 מאמנים, רופא, יושב-ראש המשלחת ושלושה חברי הנהלת המשלחת שהיו גם חברים בקונגרס האסיאני.

מר אורן:
לגבי התנהגות ספורטיבית - האמת היא שאנחנו קוראים ושומעים רק כשקורה משהו חריג. הספורטאים הם חתך נאמן של החברה שלנו ושל הישראלי המצוי. יש כאלה ויש אחרים. ישבתי השבוע בדיון במרכז השלטון המקומי בקשר למשלחות נוער שיוצאות לחוץ-לארץ. שמעתי שבין עשרות המשלחות שיוצאות בשנה יש גם תופעות שליליות. אז יש גם תופעות שליליות במספר משלחות ספורט. וזאת למרות שמטפלים בזה לפני כן, כל משלחת שיוצאת מקבלת תדריכים וכו'.

אם אנחנו רוצים שספורטאים שלנו יתמודדו עם אחרים כשויים בין שויים, פירוש הדבר שאנחנו צריכים לתת להם תנאים שויים לאלה שיש לאחרים שאתם הם מתמודדים. זה מחייב היום פעולה של שיפוח ספורטאים מחוננים החל מגיל צעיר מאד, עם השקעות כספיות רציניות. המטרה היא לטפח עילית מסויימת לייצוג. החלטה עקרונית חיובית בכיוון זה כבר נתקבלה במשרד החינוך. יחד עם מוסדות הספורט אנחנו מתכוונים לגשת לתכניות של שיפוח.

היו"ר א. כץ:
אני מודה לכם מאד על הדין-וחשבון. אני חושב שנשארו עוד שתיים-שלוש שאלות שלא קיבלנו עליהן תשובות. את התשובות האלה נקבל בכתב.

הישיבה נעולה.

הישיבה נסתיימה בשעה 11.00.